

Kalaallit Nunaannut suliaartortut killilersimaarniarlugit Inatsisartut inatsisaata nr. 27, 30. oktober 1992-imeersup kiisalu aatsitassat ingerlatallu tamakkununnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaata nr. 7, 7. december 2009-meersup allanngotinneqarnissaannut pisariaqartitsisoqarnersoq pillugu apeqquteqarluni oqallitsitsinissamut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortaq Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Apeqquteqarluni oqallitsitsinissamut siunnersuut siunnersuuteqartup saqqummiussaa pingaaruteqarlunilu pisariaqartoq Naalakkersuisut isumaqarput.

Kalaallit Nunaannut suliaartortut killilersimaarniarlugit inatsisartut inatsisaanni § 3-mi aalajangersakkat malillugit inuit Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut, inuunerminnilu ukiuni siullerni tallimani nunami maani aalajangersimasumik najugaqarsimasut sulisartutut kalaallisut isigineqartarput. Kinaluunniit piumasaqaatinik taakkuninnga eqquutsitsinngitsoq inatsisartut inatsisaanni paasinneriaaseq malillugu sulisartutut avataaneersutut isigineqartarpoq, pineqartoq immikkut ittumik Kalaallit Nunaannut attussuteqarsimmangippat.

Malugissallugu pingaaruteqarpoq suliaartortut killilersimaarniarlugit atorfinni aalajangersimasuni assigiinngitsuni atorfinitsitsisarnernut inatsisartut inatsisaat taamaallaat atuuttarmat.

Suliffissaqartitsiniarnermut politikki suliffissaqartitsiniarnermut tamarmut ataatsimoortutut ilaasariaqarpoq. Suliffissaqartitsiniarnermi politikkip piviusuni atuutsinnerani suliffissaaleqisunik naatsorsueqqissaarisarneq tutsuiginartoq sakkussaavoq pingaaruteqartoq. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqisaartarfiup oqariaaseq sulisinnassuseqartutut ilimanaatillit atortarpaa, tassani pineqarlutik inuit Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffiatigut najugaqartut kiisalu 18-it aamma pisortanit utoqqalinersiaqalernissap tungaanut akornanni ukioqartut.

Taamaalilluni inuk suliffeqanngitsutut nalunaarsorneqartarpoq pisuni amerlanerni pineqartoq najugaqartoq pineqartorlu sulisinnaassuseqartutut ilimanaateqartunut ilaatinneqartoq. Paasissutissat tamakku sumiiffikkaanit qitiusumillu isigalugit suliffissaaleqinermik akiuiniarluni aallaavittut tunngaviliipput.

Suliffissaaleqisunut kisitsisaatitta erseqqissumik takutippaat ilinniarsimangitsuunerusut suliffissaaleqinermi annertuumik eqqorneqartartut. Taamaammat suliffissaqartitsiniarnermut politikki inunnut tamakkununnga siunniussaqarpoq piginnaangorsaalluni pikkorissartitsisarnikkut ilinniarteqqinnerisigullu kiisalu annertunerusumik nuttarsinnaanerannut suliniuteqarnikkut.

Siunnersuuteqartup aatsitassanut inatsimmi § 18 eqqartorpaa.

Misissuinissamut piaanissamullu akuersissutini tamani aatsitassanut inatsimmi § 18-imi aalajangersakkat malillugit sulisartut Kalaallit Nunaanneersut atorneqartassasut

piumasaqaatinik aalajangersagaqarpoq. Sulisut Kalaallit Nunaanneersuunatik allaneersut taamaallaat atorfinitsinneqarsinnaapput sulisartut assingusumik piginnaasaqartut Kalaallit Nunaanni pissarsiarineqarsinnaangippata imaluunniit sulileriaannaangippata.

Namminersorlutik oqartussat, kommunip aamma piginnaatitsissumik pigisaqartup akornanni pingasoqiusamik isumaqatigiissuteqarnikkut aalajangersagaq piviusunnagortinneqartarpoq. Pingasoqiusamik isumaqatigiissutit inuiaqatigiinni iluaqusiinissaq qulakkeertarpaat, sumiiffikkaani suliffissaqartitsinikkut kiisalu kalaallit suliffeqarfiutaannik unammillersinnaasunik suliakkiisarnikkut.

Aatsitassarsiornermik sammisaqarnermi pingasoqiusamik isumaqatigiissutini sulisartut pisariaqartitat noqqaassutigineqartullu pillugit misissueqqissaarinerit aassersuutini tunngaviit takutippaat, sulisartut kalaallit suliffissaqartinniarnerni qulakkeerinniffigalugit amerliartorneri paasissutissanik tunngaveqartut, pitsaasunik angusaqarnissamik pilersitsiniarluni suliffissarsiuussisarfiit eqeersimaartumik peqataatittarnerisigut. Tamatumattaq takutippaa suliffissaqartitsiniarnermi suliniutini inuit suliffissaaleqilernissamat aarlerinartorsiornerpaat aalluttariaqarigut. Aatsitassarsiornermik Ilinniartfik Sisimiuniittoq, aatsitassarsiornermik sammisaqarnerup iluani piginnaasat piunasaqaatigineqartut pissarsiaritinnissaannut sungiusartitsinissamik ilinniartitsinissamillu neqerooruteqartarnermi pingaaruteqarluinnartutut atuuppoq.

Naalackersuisut siunnersuuteqartutullu isumaqarput Kalaallit Nunaannut suliaortartut killilersimaarniarlugit inatsisartut inatsisaat suliffissaqartitsiniarnermi eqeersimaartumik politikkip ilaatut pisoqalisoorisimanginnerisoq oqaloqatigiissutigissallugu pingaaruteqartoq.

Taaguuseeriaaseq ”sulisartut kalaallit” Kalaallit Nunaanni sulisartutut sulisartunit ”tikisitanik” taaneqartartut saniatigut ilisarnaatitut allaanerutitsinertullu atorineqartarsimavoq. Tamatumunnga atatillugu sulisartut kalaallit eqqartoraangatsigit qanoq isumaqartarnerluta paasissallugu pingaaruteqarpoq.

Soorlu siunnersuuteqartup erseqqissaatigigaa sulisartut kalaallit pillugit isumaqarnerluta qanoq suussusersiinnaanitsinni piunasaqaatit allat suut oqallisigissallugit pisariaqartinneqartoq.

Pissutsit soorlu Kalaallit Nunaanni kommuneqarfimmi aalajangersimasumik najugaqarneq, nammineerlunilu akissarsiatigut isertitaqarneq, piffissami aalajangersimasumi kommuneqarfimmut ataatsimut/aralinnut akileraarutininik akiliisarsimaneq, tassaasinnaapput pissutsit sulisartut kalaallit pillugit isumaqartarnitsinni suussusersiinissamat ilanngunneqarsinnaasut.

Taamaammat apeqquteqarluni oqallissaarut saqqummiunneqartoq sulisartut kalaallit, sulisartullu avataaneersut Kalaallit Nunaannut siumoortumik attuumassuteqannginnerusut toqqaannartumik atorfinitsinneqartartut akornanni immikkoortinniarlugit tulluarnerusumik piunasaqaataasut ilaannik aalajangiinissamat ilapittuutaasinnaasoq Naalackersuisut neriutigaat.